

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

בבית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב אבירן יצחק הלוי – אב"ד, הרב אריה אוריאל, הרב שמואל אברהם חזן

התובע: [REDACTED] (ע"י ב"כ עו"ד מיכל ברנקין)

נגד

הנתבעת: [REDACTED] (ע"י ב"כ עו"ד חוה אדמקר)

הנדון: גירושין, חלוקת רכוש - כריכה

החלטה

בפנינו תביעת הבעל לגירושין שהוגשה ביום 21.11.2018, אליה כרך הבעל את ענייני הרכוש. הצדדים חלוקים למי הסמכות לדון בתביעת הרכוש שנכרכה לתביעת הגירושין, האם לבית הדין הרבני או לבית המשפט לענייני משפחה.

רקע וטענות הצדדים בעניין הסמכות

- יצוין ראשית כי מהנספחים שצורפו לכתבי הטענות עולה כי במאי 2018 הוגשה בקשה לישוב סכסוך בין הצדדים לבית המשפט לענייני משפחה, לפי חוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ה-2014. כיוון שהוגשה בקשה לישוב סכסוך בשנה האחרונה, וחלפו תקופות עיכוב ההליכים, לא היה צורך להקדים ולהגיש בקשה נוספת לישוב סכסוך גם בבית הדין (סעיף 3(י) לחוק).
- ביום 7.11.2018 הגיש הבעל בקשה משותפת לגירושין. ביום 14.11.2018 הגישה האישה בקשה לדחיית הדיון שנקבע בתיק, בו טענה כי לא היו דברים מעולם והיא לא נתנה הסכמתה לבעל להגיש התביעה לגירושין. על כן ניתנה החלטה בה נקבע כי הדיון בתיק יידחה, ולא יקבע מועד חדש לדיון עד להגשת בקשה משותפת ומוסכמת.
- ביום 21.11.2018 הגיש הבעל תביעת גירושין חדשה לה כרך את ענייני הרכוש.
- בכתב ההגנה ובבקשה לדחייה על הסף שהגישה האישה, טענה שיש לדחות את תביעת הגירושין על הסף, שכן האישה מסכימה להתגרש, ואין צורך בתביעת הגירושין. עוד טוענת האישה כי היא הגישה תביעת רכוש לבית המשפט למשפחה בתל אביב עוד ביום 20.11.2018, יום קודם להגשת תביעת הבעל בבית הדין הרבני. לטענת האישה, הבעל ידע שהיא הגישה תביעת רכוש בבית המשפט, ועל כן הודרו להגיש תביעתו בבית הדין. עוד לטענת האישה, תביעת הרכוש נכרכה בחוסר תום לב, שכן הבעל הגיש את שאר התביעות, משמורת ומזונות, לבית המשפט, וכל מטרת הגשת תביעת הרכוש לבית הדין היא לנשל את האישה מכל זכויותיה הרכושיות.
- בסעיפים 46 - 50 לכתב ההגנה ציינה האישה כי היא זו שהגישה תביעה למזונות קטינים בבית המשפט, וכן תביעת משמורת. תביעת המשמורת הנגדית של הבעל בבית המשפט, נמחקה.
- הבעל טוען, כי ביום 20.11.2018 הגישה האישה לבית המשפט לענייני משפחה רק בקשה לצו מניעה זמני, ואת תביעת הרכוש העיקרית הגישה האישה לבית המשפט לענייני משפחה רק ביום 22.11.2018.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האישה מסכימה עם טענת הבעל, אך טוענת כי די בהגשת בקשה לצו מניעה זמני כדי לקנות סמכות, כל עוד הוגשה התביעה תוך שבע ימים ממועד הגשת הבקשה לצו מניעה זמני.

דיון

6. ב'מרוץ הסמכויות' הצדדים לא חלוקים על המצב העובדתי לעניין הסמכות. שניהם מסכימים כי ביום 20.11.2018 פתחה האישה תיק רכוש בבית המשפט לענייני משפחה ובו הגישה בקשה לצו מניעה זמני; ביום 21.11.2018 הגיש הבעל תביעת גירושין בבית הדין הרבני לה כרך את ענייני הרכוש ורק ביום 22.11.2018 הגישה האישה את התביעה העיקרית בתיק בבית המשפט לענייני משפחה. המחלוקת העיקרית ביניהם לעניין מועד הגשת התביעה היא האם מועד הגשת בקשה לסעד זמני נחשב כמועד הגשת התביעה העיקרית.

לא לשווא חלוקים הצדדים על מועד הגשת התביעה, שכן המבחן הרגיל להכרעה ב'מרוץ הסמכויות' הוא מבחן הזמן, שלפיו מוקנית הסמכות לערכאה הראשונה שבה נפתח ההליך תחילה (ראו למשל: ע"א 104/54 הרניק נ' הרניק, פ"ד ח 995 (1954); ע"א 191/57 פנחס נ' פנחס, פ"ד יא 1349 (1957); ע"א 170/56 רחמני נ' רחמני, פ"ד יא 247 (1957)). על כן, על דרך כלל, זה המבחן העיקרי להכרעה ב'מרוץ הסמכויות'.

7. האישה טוענת כי אמנם ככלל אין בסעד זמני כדי לתפוס סמכות לדון בתביעה העיקרית המוגשת לאחריו, אך מקרה זה יוצא מן הכלל שכן הוגשה תביעה עיקרית תוך שבע ימים ממועד התביעה העיקרית. האישה תולה טענתה בתקנה 363(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, שזו לשונה:

"בית המשפט רשאי ליתן סעד זמני בטרם הוגשה תובענה, אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות הענין, ובלבד שתוקפו של הצו יהיה מותנה בהגשת התובענה בתוך שבעה ימים ממועד מתן הצו או בתוך מועד אחר, שקבע בית המשפט מטעמים מיוחדים שיירשמו."

תקנה זו אינה עוסקת כלל בהשלכת מועד הגשת הבקשה לסעד זמני על מועד הגשת התביעה העיקרית, אלא באפשרות בית המשפט ליתן סעד זמני עוד בטרם הגשת התביעה העיקרית. מהתקנה עולה כי אין בהגשת בקשה לסעד זמני כדי לרפא על המחסור שבאי הגשת תביעה עיקרית. משמע אף אם הבקשה לסעד זמני מוצדקת ויש לקבלה, אם לא תוגש תביעה עיקרית תוך שבעה ימים, יפקע תוקפו של הצו הזמני. לא ברור כיצד יש לתקנה זו השלכה לענייננו. למעלה מכך, במקרה שלפנינו, בית המשפט דחה את הבקשה לסעד זמני, ובהתייחס לסוגית הסמכות פסק כך:

"בקשה לסעד זמני לכשעצמה, אין בה כדי להכריע בגורל הסמכות לדון בסעדים רכושיים עיקריים שטרם נתבעו.

מכאן, שאין בעצם הגשת הבקשה אשר הוגשה ביום 20.11.2018 בכדי להקנות סמכות לבית משפט זה.

מכיוון שכתב התביעה בסוגיית הרכוש הוגש לבית הדין בטרם הוגש לבית משפט זה, ומכיוון ששאלת הסמכות הועלתה בבית הדין בטרם הועלתה לפני, הרי שסוגיית הסמכות תידון בפני בית הדין." (ההדגשות אינן במקור)

8. אין כאן מה להוסיף בעניין זה. האישה לא העלתה טענה מדוע יש לחרוג מהכלל לפיו מועד הגשת התביעה העיקרית הוא מועד הגשת התביעה. על כן, תביעת הבעל שהוגשה ביום 21.11.2018, הוגשה קודם להגשת תביעת הרכוש על ידי האישה לבית המשפט לענייני משפחה ביום 22.11.2018, ובמבחן הזמן, הסמכות לדון בתביעת הרכוש היא של בית הדין הרבני.

9. ברבות השנים נקבע בפסיקה מבחן נוסף בעניין סמכות בית הדין בהליכים הנפתחים בבית הדין הרבני מכוון סעיף 3 לחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג-1953, הוא 'מבחן משולש' לבדיקת כנות הכריכה של עניינים נוספים בתביעת הגירושין, במסגרתו נבחן האם

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

התביעה כנה, והכריכה נעשתה כדין והיא עצמה כנה (ראו למשל ע"א 118/80 גבעולי נ' גבעולי (1980)). בג"ץ 58/8 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי בחיפה (21.2.2010).

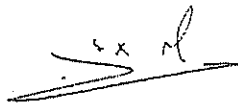
טענת התובעת כי תביעת הגירושין אינה כנה שכן היא מסכימה לגירושין, תמוהה נוכח תגובתה לבקשה המשותפת לגירושין שהגיש הבעל כבר ביום 7.11.2018. בבקשה לדחיית דיון בתביעת הגירושין שהוגשה בהסכמה טענה כי "לא היו דברים מעולם והיא לא נתנה הסכמתה לבעל להגיש התביעה לגירושין". בשל טענה זו, לא נותרה ברירה בידי הבעל אלא להגיש תביעת גירושין חד צדדית. זאת ועוד, שגם אם האישה נענית ברצון לתביעת הבעל להתגרש, אין בכך כדי לכטל את התביעה כהליך משפטי וכל שכן שבלתי סביר להחשיבה בשל כך ל'בלתי כנה'. אף למעלה מכך, הסכמתה של האישה לגירושין יכולה להעיד על כנות התביעה, שכן השאלה הרלבנטית היחידה היא האם תביעת הגירושין הוגשה מתוך רצון כן להתגרש. משאין חולק ששני הצדדים מעוניינים להתגרש הרי שתביעת הגירושין כנה.

לתביעת הגירושין צרף הבעל פירוט הרכוש והחובות של הצדדים, דירה, רכב, מיטלטלין, חשבונות בנק, זכויות סוציאליות, הכנסות הבעל וכן הלאה. אף אם לא פרט הבעל את כלל הזכויות הרכושיות, אין בכך כדי להעיד על חוסר כנות הכריכה (ראו בין היתר ע"א 739/87; רע"א 397/87; ע"א 1565/94).

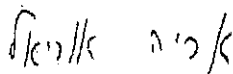
עולה מהאמור, כי תביעת הגירושין עומדת אף ב'מבחן המשולש', תביעת הגירושין כנה, הכריכה כנה ונעשתה כדין.

10. נוכח כל האמור, הסמכות לדון בתביעת הגירושין ובתביעת הרכוש שנכרכה לה, קנויה לבית הדין הרבני.

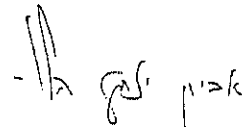
ניתן ביום כ' באדר א' התשע"ט (25/02/2019).



הרב שמואל אברהם חזן



הרב אריה אוריאל



הרב אבירון יצחק הלוי – אב"ד

העתק מתאים למקור

רפאל כהן, המזכיר הראשי

נחתם דיגיטלית ע"י הרב שמואל אברהם חזן בתאריך 09:37 25/02/2019